

ALDRIN VERIÐ FRÍTT AT GINGIÐ Í FØROYSKUM HØGUM

- Tað er ein long søga aftanfyri lógina frá 1937. Um vit hyggja aftur gjøgnum rættarkeldurnar, so síggja vit, at tað ongantíð hevur verið loyvt at ganga frítt í hagar í Føroyum. Tað kann fyrst heilt aftur til Seyðabrævið frá 1293, sigur Ronnie Thomassen um spurningin, um tað er lov at ganga frítt í føroyskum høgum

HALLUR AV RANA

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Tað er eingin ivi um hvat galdandi lóg er, tá talan er um gongd í hagar. Ikki bara er lóggávan greið, men hevur hon verið í gildi í fleiri øldir. Tað er sjónarmiðið hjá Ronnie Thomassen, ið sum deildarleiðari fyri Matrikuldeildin á Umhvørvisstovuni hevur fylgt væl við í kjakinum um hvat lógin sigur um gongd í hagar, men leggur dent á, at hann einans úttalar seg sum ein privat persónur, ið hevur holla vitan á økinum.

- Tað er eingin sum helst ivi um hvat rættarstandurin er á økinum. Tað er lógin um Hegn og mark frá 1937. Tað at hon er so mikið gomul, er fyri so vítt ikki

nakað løgið fyri Føroyar, tí vit hava nógva eldri lóggávu. Tað mesta av landbúnaðarlóggávu, ið vit hava í dag, stavar frá Gráu bók, vísir hann á.

Hóast lógin um Hegn og Mark er 82 ára gomul, skal man kortini væl longri aftur til fyrstu ferð, tá ferðsla í føroysku høgnum bleiv avmarkað.

- Tað er ein long søga aftanfyri lógina frá 1937. Um vit hyggja aftur gjøgnum rættarkeldurnar, so síggja vit, at tað ongantíð hevur verið loyvt at ganga frítt í hagar í Føroyum. Tað kann fyrst heilt aftur til Seyðabrævið frá 1293, vísir Ronnie Thomassen á.

Eitt slag av grundlóg

So mikið týðningarmikil hevur hendan lóggávan verið tá í miðöld, at greinin um gongd í hagar

Ronnie Thomassen. Mynd: Álvur Haraldsen

er staðfest beint eftir sjálva innleiðingina til Seyðabrævið, vísir hann á.

- Seyðabrævið sigur einki um gongu millum bygdir, tí tað eru helst ongar bygðagøtur tá, men Seyðabrævið sigur nakað um at ganga í hagar. Tað er ikki frítt, og staðfest verður hvat endurgjald er

fyrí tað, og at um man hevur hund, so eru tað tyngjandi umstøður. Um man gongur har og ger skaða, so skal man bóta fyri skaðan, og tað sama, um man hevur hund við, sigur hann.

Seyðabrævið hevur eina serliga støðu í føroyskari søgu, sum elsta lógarheimild, sum serliga var gjørd fyri Føroyar. Aðrar lógir vóru áður settar í gildi í Føroyum, men Seyðabrævið var tann fyrsta, ið var gjørd serliga til føroyska viðurskipti. Og sambært Ronnie Thomassen er talan nærur um eina grundlóg fyri jarðarbrúk í Føroyum.

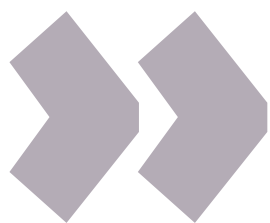
- Tað er týðningarmikið at staðfesta í kjakinum, at longu í Seyðabrævinum er gongd í hagar regulerað. Tí seyðabrævið er eitt slag av grundlóg fyri jarðarbrúk

í Føroyum, sum heldur heilt upp til 1800 talið. Christian 4. gjørdi onkrar broytingar í sínari tíð, men tann fyrri parturin, ið millum annað hevur við gongd í hagar at gera, stendur óbroyttur. So Seyðabrævið endurspeglar galdandi lóg á økinum í eini 600 ár, vísir hann á.

Nýggjar lógir

Ikki fyrr enn Hagalógin bleiv sett í gildi í 1866 kom ein nýggj lóg innan økið í Føroyum. Í nýggju lógina verða bygðagøtur nevndar, men enn einaferð verður staðfest, at tað ikki er frí gonga í høgnum.

Í 1854 verður fylgjandi staðfest: Ingen, der ikke i denne Lovs Bestemmelser har særlig Hjemmel dertil, maa gaa i nogen fremmed Hauge undtagen ad de rette Bygdeveje. Disse bør derfor be-

- Man má ikki siga, at nú gera vit fría ferðslu í høgnum, tí tá ger man seg inn á eina lóggávu, ið er so gomul og greið, at tað er elsta lóggáva, ið vit hava í

Føroyum. Slíkt kann man ikki bara broyta við einum pennastroki á lögtingi, sigur hann.